

Take so socijalistične sanje in obljube, podobne starim pravljicam o bogatih kraljih, ki spé v gorah, z zlatom napolnjenih. Da človeški rod išče svoje sreče, tega mu očitati ne smemo, ali je pa morebiti sv. vera napredku kedaj nasprotovala? Napredujte, učite se, dajte ljudem novega orodja, da bodejo svet ložje obdelovali, ali pustite jim sv. vero, dokler tiste postave ne odpravite, da mora vsakdo umreti!

Pravi napredek bode tudi kmetom v prid, ali napredek v neveri, napredek v lenobi, napredek v požljivosti — tak napredek je narodom velika nesreča, in zato mora vsak krščanski človek socijalizem iz dna svojega srca obsojevati. Veliko imajo sicer socijalisti že pristašev, ali ljudij, ki bi na njihove obljube kaj dali, je vendar le malo. V njihovih krogih se družijo vsi, ki so zgubili na tem svetu vse upanje, upanje na sedanost in vero v bodočnost. Med temi za te, slovenski kmet, ni prostora, med temi ti nikdar ne moreš biti.

Cerkvene zadeve.

Pridiga,

katero so govorili premilostljivi knez in škof lavantinski dr. Mihael Napotnik v začasni cerkvi oo. frančiškanov o priliki blagoslovljenja peterih novih zvonov za novo farno cerkev blažene Device Marije, matere milosti, v Mariboru na devetnajsto pobinkošno nedeljo,
13. oktobra 1895.

(Konec.)

Nadalje naj pomeni prvo zvonjenje danes blagoslovljenih zvonov, ki bodo dne 27. oktobra kot na četrto obletnico oklica do dobrih Mariborčanov za zidanje nove župne cerkve v tem predmestju veselo zapeli, to zvonjenje pravim, naj pomeni prav trdno zvezo in edinstvo med pastirjem in čredo. Pač neobhodno potreben je ta medsebojni mir, ker si neprijatelj toliko prizadeva, da bi ločil pastirja od ovčice od pastirja. In ko bi se mu to obneslo in posrečilo, bilo bi po zapuščenih ovčicah. Zato pa naj veže vselej zlati pas edinstva, sprave in sloge pastirja in čredo, da ste vsi enega duha in enega srca. In hvala Bogu! To blaženo edinstvo med dušnimi pastirji in krščansko čredo oznanjujejo posvečeni zvonovi. Res, ko bi bron govoril danes jezik človeški, bi klical glasno v svet: Zvonovi ubrano pojó, ker jih je pripravila vzajemnost med duhovniki in verniki. In tako naj soglasno ubrani zvonovi vedno prepevajo in oznanjujejo neločljivo zvezo, nekaljeno soglasje med cerkvenimi predstojniki in njihovimi podložniki, med škofom in škofljani, med župniki in župljani, pa tudi med župani in občani, med oblastniki in podaniki, med cerkvijo in državo, pred vsem pa med Bogom in nami vsemi.

Pa še več ljubi kristijani! Zvon naznanja dušni mir tudi posameznim kristijanom. Glej, na smrtni postelji vzdihuje bolnik, in nemiren strah ga spreha za voljo grehov s pogledom na brezkončno večnost. Pa čuj, na spoved pozvanja; in glej, duhovnik gredo s presvetim Rešnjim Telesom k revežu bolniku. Milo poje zvonček in vabi k molitvi za siromašnega brata, za trpečo sestro. In res, po prejetih zakramentih sv. pokore, sv. Rešnjega Telesa in sv. poslednjega olja zadobi bolnik tolažbo in pokoj, da moli popolnoma vdan v božjo voljo: Sedaj odpusti o Gospod, svojega hlapca v miru, ker moje oči so videle izveličanje. (Luk. 2, 29.) — In kakor živim, pojo zvonovi tudi mrtvim mir in pokoj. Če pomislimo, ljubi moji, koliko težav in nadelg, koliko skrbij in truda šteje sedanje življenje, mo-

ramo pritrditi sv. Pismu, ki pravi, da je boljši dan smrti, kakor dan rojstva, in to pa zato, ker smrt reši vseh bolečin in nas pripelje v kraj pokoja. »Blagor mrtvim, ki zaspijo v Gospodu; zakaj njihova dela gredo za njimi«. (Apok. 14, 13).

Toda smrt mora biti takošna, kakoršna je bila smrt mladeniča Najmskega, kateremu je Jezus naproti prišel, ko so ga nesli pogrebei k počitku, in ga je čudežno k življenju obudil. O ljubi kristijani, nikar se ne motite! Vsakemu mrliču ne poje zvon k večnemu počitku, to velja le tistim, kateri v Gospodu zaspijo. Ako človek ne živi, kakor bi moral živeti, molijo duhovnik zastonj ob njegovem grobu: Bog mu daj večni mir in pokoj, večna luč naj mu sveti, naj v miru počiva! Ne tako. Za grešnim življenjem sledi le prerado nesrečna smrt. Kdor v grehih umerje, ne pojde k počitku, marveč v trpljenje. Takemu bi morali mašnik pri pokopu peti: Gorje mrtvim, ki brez Gospoda zaspijo; zakaj oni počivajo od svojih grehov, ali njihova grešna dela gredo za njimi. Zastonj ga kliče zvon v nebo, ker je zanj zaprto. O živite zatorej, ljubi kristijani, sveto in pobožno, da se Vam po smrti odpró vrata v kraj, kjer kraljuje večni mir, prebiva večno veselje, kjer obriše in osuši vse solze vsmiljeni Bog, kjer ni več smrti, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečin, ker je minilo vse poprejšnje. (Apok. 21, 5).

Sedaj me pa ravnokar navdaje in se mi vsiljuje prav resnobna misel. Razodenem Vam jo, da si jo zapomnite in še morebiti drugim priobčite in poveste. Ti zvonovi, katere bodem danes blagoslovil, bodo tudi meni enkrat zapeli, to pa takrat, ko me pokliče božji pastir Jezus Kristus na račun, da ga dam za se, za Vas in za vse svoje nadpastirsko službovanje. Moj Bog, kako bom prestal ta strašni račun! Da ga prestopim srečno, molite že sedaj za mene, prelubi moji poslušalci! Če v nebesa pridem, mogel bi Vam tam gori pripomoči s priprošnjami in z molitvami.

Toliko sem Vam, prelubi v Gospodu, hotel povedati o pomenu posvečenja ali blagoslovljenja in pa o opravihi novih zvonov. H koncu Vam pa vsem izrekam zaslužen, višepastirsko zahvalo v imenu Marije, matere milosti, v imenu sv. Jožefa in sv. Frančiška, sv. Antonija, sv. Filumene in Štirinajsterih sv. pomočnikov, izrekam Vam, pravim, vsem pristrčno zahvalo, ki ste radovoljno pripomogli k tako veličastnemu zvonjenju, ki stane okoli osemnajst tisoč goldinarjev. Bog povrni in poplačaj prav bogato vsem dobrotnikom in vsakemu posebej. Naj vsem novi zvonovi prav dolgo pojó srečo, mir, zdravje in veselje. Spodobna zahvala bodi tudi mojstru zvonarju gosp. Gössner-ju na Dunaju, ki je dovršil delo, katero bo še poznim rodovom oznanjalo njegovo slavo.

Visoko nad Vami bodo peli posvečeni zvonovi Bogu čast in zahvalo vsem, ki ste je pripravili. Povzdignjeni nad zemljo in povišani k nebesom, Vas bodo dan na dan klicali in vabili, da se tudi Vi ozirate vedno v nebo, kjer je Vaš pravi dom, kjer kraljuje Vas Oče in Jezus Vaš brat in Marija Vaša ljuba mati, kjer prebivajo angelji in svetniki, Vaši dobri prijatelji in zvesti pomočniki.

Služite z veseljem Bogu, živite sveto in čisto, ljubite mir božji, in zapel Vam bode ob smrtni uri mrtvaški zvon pesem o svetem miru, pa Vas bode zazibal v nebeški raj. Amen, tako bodi in se zgodi!

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Slivnica pri Mariboru 22 gld., Brežice 42 gld., 06 kr., Sv. Danijel v Razborju 15 gld., Loka 8 gld., 40 kr., Griže 25 gld., Sv. Križ pri Ljutomeru 18 gld., 50 kr., veleč. g. dr. Jožef Muršec 5 gld., Celje 9 gld., Gotovlje 7 gld., Kalobje 2 gld., 30 kr., Ljubno 11 gld.

85 kr., Škale 6 gld. 20 kr., Braslovče 19 gld., Selnica nad Mariborom 10 gld., Sv. Lenart nad Laškem 7 gld. 51 kr. sv. Križ nad Mariborom 4 gld., Maribor 40 gld., Prihova 18 gld. 50 kr., Ptuj 11 gld. 59 kr., Stari trg 17 gld. 80 kr.

Dostavek. Zavoljo neugodnega zimskega časa in drugih okoliščin je družba vednega češčenja razstavo cerkvene oprave preložila na spomlad prihodnjega leta; vendar pa je pripravljena v nujni potrebi naročeno blago, ako bi se zahtevalo, že sedaj doposlati.

Družbino predstojništvo.

Gospodarske stvari.

Vino gorice.

(Konec.)

Zavlečeno vino ali oljnato, teče tiho, in se vleče ko lim. Tako vino v sodu jako pretepi in ga skozi cedilo v drug žveplen sod zopetovano pretoči. Manjka mu čreslovine in kiseline; dodaj mu je, ter ga poskusi čistiti s kakšnim čistilom; ali ga pa na jesen na izžmikanje tropine in drože vliješ in drugi ali tretji dan zažmikaš. Sicer pa je za domači napitek dobro, dasi je črne barve; samo iz ročke ga moraš piti, da njegove začrnelosti ne vidiš, ali pa meži. — Kalno vino, katero pri prvem vretju ni popolnoma povrelo, se v toplejšem času vedno meži, dokler se alkohol v sladkor in ogljenčevo kiselino ne razkroji. To bolezen zabraniš, ako med poletnim vrenjem sod zabijemo z umetno veho — Weinlaube iz Klosterneuburga — če si je sam ne veš napraviti. To je pilka od spodaj do kape prevrtana; na vratu ima eno ali dve luknjici, nad katerima je klopka kakor pri šumelicah, ki luknjice tesno pokriva, vendar tako, da jih sopuh iz soda lahko odpira, zrak od zunaj pa v sod ne more. Tako zamore vino varno celo leto vreti, zrak pa mu ne bo mogel škodovati. Tudi čistilo, žveplitev in pretok mu nekoliko pomagajo, ker se z zdravim zrakom pomeša.

Zavrela je bolezen slabega in vodenega vina, da postane belo in gosto ko sirotka, ter se spremeni v smradljivo tekočino. Brž vino pretoči, dodaj mu primerno alkohola in ga še menda očisti.

Začrnelo vino; ta bolezen napade prej zlato in snažno vino, če ga v drugi sod pretočimo, posebno, če ga nismo žveplili; pa tudi tedaj, če je v sodu vino prišlo do železa. Tako vino brž pretočiti v žveplene sode, da se z zdravim zrakom pomeša in ozdravi. Zato kupec svoje sode že doma prav obilno z žveplenim dimom napolni, da se pri pretoku barva ne stene.

Staro, popolnoma dozorelo in čisto vino pa radi pretakajo po cevih, ki se v poln in prazen sod vtaknejo, in tako skoz zaprt prostor vino v praznega teče, da cvet ne oslabi.

Že iz tukaj rečenega si spoznal, da se za bolno vino tudi še:

3. Zdravilo najde; ne samo da se ima v redu pretakati in popolnoma zavreti, še nekatere druge pomočke poznamo za bolna vina, posebno za skaljeno, zavlečeno, zavrelo in začrnelo vino; zoper to rabi se različno čistilo, in sicer:

Prvič ribji mehur, vsakemu vinogradničarju zelo znano čistilo. Tvarina se drobno razreže ali pa cela na toplem raztali v vodi; potem se med bolno vino dobro zmeša, in močno pretepe. Kadar se vsa gošča na dno vsede, vino v žveplen sod pretočimo.

Drugič: beljak. Vzami za polovnjak kalnega ali rjavega vina morda štiri ali pet belic; beljak vlij v

skledo, kjer je za liter vina; to vse pretepi in vlij v polovnjak, pa dobro premešaj s palico; potem pa pusti, da se godlja na dno vsede, in po kratkih dneh pretoči. Videli smo na ta način že lepo čista in rumena vina.

Tretjič: Gelatina, kelje, ki se dobi v Beču, M. Brkovič, I. Hegelgasse, 17 — izvrstna, drugod slabejša. To je najboljšo čistilo. Na eden polovnjak vzami eden komad »Gelatine Laine«; v piskrček vode jo vrzi in k ognju pristavi, pa tako, da ne vreje, in vedno mešaj. Ko se je to v vroči vodi raztalilo, vzami tri litre vina v škafl in ovo raztopljenino prilij in zmešaj. To zmes vlij v kalni polovnjak, vzami močno palico in na vso silo mešaj ves polovnjak, da bodo pene pri pilki izkipele. Zdaj sod dobro zabij, pa ga 3—4 dni pri miru pusti, potem pa v žveplen sod pretakaj, dokler do črne godlje ne prideš. Tako dobiš lepo, čisto, rumeno, sladko vince.

Štirič: Ako se omenjena zdravila ali čistila ne primejo, priporoča še učeni Nesler: »Špansko prst«. Polij jo z vodo ali vinom, ter jo primešaj med bolno vino. V 3—4 urah je vino čisto; zdaj ga pretoči in si ga zavziji!

Sejmovi. Dne 9. novembra na Ponikvi in v Poličanah (za svinje). Dne 11. nov. v Šmartnu pri Slov. Gradcu, pri Sv. Martinu na Paki, v Marenbergu, Oplotnici, na Laškem, v Lipnici, Hočah, Ormožu, pri Sv. Mohorju in v Sromljah. Dne 13. nov. v Imenem (za svinje). Dne 14. nov. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 15. nov. v Radgoni, na Vranskem, v Poličanah in Središču.

Dopisi.

Iz Slov. goric. (Pogreb dr. J. Muršeca.) V ponedeljek, dne 28. vinotoka t. l. so bili shranjeni zemeljski ostanki g. dr. Jožefa Muršec-a, konsistorijalnega svetovalca lavant. škofije i. t. d., na pokopališču sv. Bolfanka v Slov. goricah. Ker nam je obširnejši životopis z delovanjem tega odličnega duhovnika in domoljuba zagotovljen za pozneje, naj se tu le opiše kratko ganljiva slovesnost njegovega pogreba. Preč. g. kanonik dr. J. Križanič, govoreč cerkveno slovo po rajnem, je opomnil, »pri grobu Odrešenikovega prijatelja Lazarja sta žalovali nja sestra, Marija Magdalena in Marta; sedaj žalujeta pri odprtem grobu dr. Muršeca sestriči: lavantinska in sekovska vladikovina. »Bio je vaš i naš« je izkliknil sloveči hrvaški pesnik Šenoa na Cerovcu pri slovesnosti St. Vraza, ki je bil srčni prijatelj pokojnemu Jožetu Muršecu. »Slovenija, ti si mu dala zibel, Hrvaška mu je dala dom in grob«. To mi je prišlo na misel pri pogrebu izglednega pokojnika. Lavantinska vladikovina, ti si mu dala zibel, pa priskrbela tudi — grob; sekovska škofija mu je ponudila kraj, kjer je J. Muršec večinoma preživel in deloval. Rodil se je v prijaznem Bišu pri Sv. Bolfanku l. 1807. dné 3. sušca v hiši pod domače Živkovi; zaradi tega se je večkrat podpisoval Živkov. V duhovnika posvečen dné 1. avgusta 1830 je bil beneficijant na Ptuj, potem odgojitelj v Gradcu, kjer je prebil skušnjo za doktorja modroslovja, je učil verozakon na realni tamkaj; bil je šolski nadzornik na Hrvaškem in v Slavoniji; od l. 1870. pa je živel v Gradcu v pokoju ter od tam podpiral vse blage n. prave. Ljubili so ga vsi, spoštovali tudi nasprotniki. Že v Gradcu sa je pokazalo, kako čislán je bil rajni, ker vkljub neugodnemu vremenu je spremljala velika množina Gradčanov truplo pokojnega na kolodvor, od koder se je prepeljalo do Ptuja in od tamkaj v krasnem mrtvaškem vozu do meje bolfanske župnije. Na meji bol-